Q.P. Code:00002118

[वेळः ३ तास] [गुण:100]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

3. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

प्र.१ मानवेतर प्राण्याच्या तुलनेत मानवी भाषा वेगळी कशी ठरते ते थोडक्यात सांगून मानवाचे भाषिक आणि भाषेतर संप्रेषण याविषयी विवेचन करा. २०

किंवा

भाषेच्या सहा मूलघटकावर आधारलेले भाषेच्या कार्याविषयीचे रोमन याकोबसनचे नमुनारूप स्पष्ट करा.

प्र.२ भाषिक सापेक्षतावादाविषयीचा 'सपीर' आणि 'व्होर्फ' यांचा सिद्धांत विशद करा. २०

किंवा

भाषेच्या विकासाची संकल्पना सांगून भाषेच्या प्रगतीचे निकष किंवा मापदंड सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र.३ "प्रमाण भाषा म्हणजे काय ते सांगून प्रमाण भाषा आणि बोली यांच्यातील संबंधाविषयी चर्चा करा. २०

किंवा

बोलीच्या अभ्यासाची गरज व महत्त्व विशद करा व बोलींच्या अभ्यासाची साधने कोणती?

प्र.४ खालीलपैकी प्रत्येक गटांतील प्रत्येकी एक टीप लिहा. ३०

'अ' गट- १. मानवी भाषेची सर्जनशीलत

किंवा

भाषेचे सौंदर्यात्मक कार्य

'ब' गट- १. भाषा-एक सांस्कृतिक संचित

किंवा

भाषानियोजन

Q.P. Code:00002118

'क' गट- १. बोलींविषयीचे विविध गैरमज

किंवा

बोलींची व्याकरणे व कोशरचना यांचे महत्त्व

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची प्रत्येकी एका वाक्यात उत्तरे लिहा. १०

१. मानवी भाषेची कोणतेही दोन लक्षणे सांगा.

२. मानवी भाषेचे दोन स्तर कोणते?

३. मानवी भाषेची कोणतेही दोन कार्ये सांगा.

४. भाषाद्वित्त्व म्हणजे काय?

५. भाषानियोजनाची कोणतीही दोन उद्दिष्ट्ये लिहा.

६. भाषेचा -हास म्हणजे काय?

७. बोली म्हणजे काय?

८. मराठीच्या कोणत्याही दोन बोलींची नावे लिहा.

९. बोली भूगोल म्हणजे काय?

१०. प्रमाण भाषा म्हणजे काय?

प्र.६

प्र.७

प्र.८

प्र.९

प्र.१०

X0279Y7820D9X0279Y7820D9X0279Y7820D9X0279Y7820D9

X0279Y7820D9X0279Y7820D9X0279Y7820D9X0279Y7820D9